

Til Socialudvalget

16. januar 2018

Status på omstillingsplanen for socialpsykiatrien januar 2018

Sagsnr.
2018-0007205

Dokumentnr.
2018-0007205-2

Socialudvalget vedtog den 30. november 2016 ”Oplæg til omstilling af socialpsykiatrien 2017-2025”. Oplægget var et forslag til en revideret omstillingsplan.

Omstillingsplanen er den overordnede plan for, hvordan Socialforvaltningen fremover skal understøtte, at københavnere med psykisk sygdom kommer sig helt eller delvist af psykisk sygdom. Målet er, at alle københavnere med psykisk sygdom får mulighed for at leve værdige, meningsfulde og selvstændige hverdagsliv. Planen indeholder en række tiltag, der blandt andet skal styrke kvaliteten i indsatserne, øge specialiseringen og styrke det faglige arbejde i socialpsykiatrien.

Socialforvaltningen har siden vedtagelsen af planen igangsat en række udviklings- og implementeringsspor, der konkretiserer omstillingsplanens delelementer:

- Socialpsykiatriens faglige ramme, visioner og kvalitet
- Kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere
- Implementering af fleksibel bostøtte
- Handleplanen for de socialpsykiatriske botilbud
- Specialisering af botilbud
- Forsyningsforpligtigelsen for botilbud
- Udflytning fra Granvej
- Modernisering og renovering og botilbud

I det følgende gives en kort status på arbejdet med de forskellige spor.

Socialpsykiatriens faglige ramme, visioner og kvalitet

Socialforvaltningen ønsker at styrke den faglige ramme for arbejdet i socialpsykiatrien, så indsatserne har en mere rehabiliterende tilgang og i højere grad understøtter borgernes recoveryproces.

Grundfortælling for den københavnske socialpsykiatri

Socialforvaltningen har i efteråret 2017 arbejdet på at styrke det fælles fundament for den faglige indsats i socialpsykiatrien, så der er en fælles forståelse af recovery og rehabilitering på tværs af tilbud og indsatser. Forvaltningen har derfor udarbejdet en grundfortælling for den københavnske socialpsykiatri, der skal fungere som den faglige ramme for den samlede omstilling.

CfP - Bernstorffsgade

Bernstorffsgade 17
1577 København V

E-mail
CM62@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683052

I grundfortællingen beskrives visionen for fremtidens socialpsykiatri, det faglige fundament for arbejdet og betydningen af recovery og rehabilitering. Derudover beskrives behovet for et fokus på sociale relationer, fællesskab og tryghed.

Grundfortællingen er blevet til på baggrund af inddragende proces, hvor borgere, medarbejdere, ledere, faglige organisationer, bruger- og pårørende organisationer og andre interessenter på det socialpsykiatriske område har haft mulighed for at komme med input til indholdet.

Fortællingen blev lanceret for medarbejdere og ledere i oktober 2017, og Socialforvaltningen arbejder aktuelt på at implementere den på alle tilbud i socialpsykiatrien.

Faglig guide

Grundfortællingen skal suppleres af en faglig guide, der konkretiserer, hvordan grundfortællingens elementer kan omsættes i praksis på de forskellige tilbud. Guiden skal være en anvendelsesorienteret og praksisnær håndbog, der kan bruges af alle medarbejdere i socialpsykiatrien.

Den faglig guide færdiggøres i foråret 2018 og skal blandt andet indgå i det kompetenceudviklingsforløb, der igangsættes i første halvdel af 2018, jf. nedenstående afsnit. I udarbejdelsen inddrages medarbejdere fra forskellige tilbud på både myndigheds- og udførerområdet.

Kompetenceudvikling for ledere og medarbejdere

Som led i styrkelsen af fagligheden i socialpsykiatrien har Socialforvaltningen også etableret en uddannelse i recovery og rehabilitering. Uddannelsen skal være med til at sikre, at medarbejdere og ledere på tværs af socialpsykiatrien står på et fælles fagligt fundament og har en fælles forståelse for arbejdet med at understøtte borgernes recovery gennem rehabilitering. Derfor er det primære fokus i uddannelsen også rehabilitering som tilgang, proces og samarbejdsform.

Socialforvaltningen har i efteråret haft opgaven som leverandør af uddannelsen i udbud, og der blev i december 2017 indgået en aftale med Professionshøjskolen Metropol som leverandør af uddannelsen og et særlig lederforløb for socialpsykiatriens ledere.

Uddannelsen i recovery og rehabilitering er en kompetencegivende uddannelse, der giver et modulbevis på 10 ETCS.

Uddannelsesforløbet foregår over 8 undervisningsdage, og uddannelsen afsluttes med en eksamen. Uddannelsen tager udgangspunkt i medarbejdernes arbejde, og medarbejderne vil få opgaver, som de skal arbejde med i praksis. Holdene vil blive sammensat af medarbejdere fra forskellige tilbud.

De første hold skal starte på uddannelsen ultimo april 2018, og uddannelsen løber til og med 2021, hvor de ca. 1000 medarbejdere og ledere i socialpsykiatrien forventes at have gennemført uddannelsen.

Inden uddannelsen starter, skal socialpsykiatriens ledere i marts-april 2018 gennemføre et lederforløb. Målet er, at lederne får redskaber til bedre at kunne hjælpe medarbejdere med at bruge deres nye læring fra uddannelsen i hverdagen samt ruste dem til at implementere omstillingselementer.

I budgetaftalen for 2018 er der afsat 3 mio. kr. til uddannelsen af medarbejdere og ledere i 2018 og 0,8 mio. kr. pr. år derefter.

Fleksibel bostøtte, der understøtter overgangen til egen bolig

Et mål med omstillingsplanen er, at flere borgere med sindslidelser skal leve et selvstændigt liv i egen bolig med mulighed for støtte frem for et liv på botilbud. I forbindelse med budgetaftalen for 2016 blev det derfor besluttet, at 76 borgere i 2017 og frem tilbydes fleksibel bostøtte i egen bolig. Fleksibel bostøtte er en fleksibel og intensiv socialpædagogisk støtte samt personlig og praktisk hjælp i egen bolig.

Status i januar 2018 er, at der aktuelt er 38 borgere i et forløb med fleksibel bostøtte, og at der er afsluttet 13 forløb i perioden siden opstarten i juni 2017. Derudover opstarter 3-4 borgere i januar, og 3 borgere er boligindstillet og afventer opstart, når de kan tilbydes en bolig. Der kommer løbende ansøgninger.

De foreløbige erfaringer er, at nogle borgere profiterer af støtten allerede nu, mens andre har brug for at få oparbejdet en relation til hjemmevejlederne og dermed endnu ikke får fuldt udbytte af timerne. Derudover er det en udfordring at finde boliger via den boligsociale anvisning til de borgere, der i dag bor på botilbud, og som ønsker at flytte i egen bolig med fleksibel bostøtte, også selvom de prioriteres

Handleplan for de socialpsykiatriske botilbud fra 18. maj 2016

Socialudvalget blev den 18. maj 2016 forelagt en handleplan for de socialpsykiatriske botilbud som følge af et drab på en medarbejder på botilbuddet Lindegårdshusene den 25. marts 2016. Formålet med handleplanen er at styrke sikkerheden for beboere og medarbejdere på de socialpsykiatriske botilbud.

Initiativer på Lindegårdshusene

Handleplanen indeholder blandt andet initiativer, der har til formål at forbedre en række forhold på Lindegårdshusene. Lindegårdshusene hørte under Center Lindegården indtil den 1. januar 2018, hvor overgik til organisatorisk at høre under Center City. I forbindelse med sammenlægningen er centerledelsen på Center City blevet

opmærksom på en række forhold i den sikkerheds- og sundhedsmæssige indsats på Lindegårdshusene, der fortsat kan forbedres.

Som følge af drabet har botilbuddet haft et særligt fokus på skærpede sikkerhedsprocedurer og faglige risikovurderinger. Der er blandt andet udarbejdet en ny sikkerhedsretningslinje. Forvaltningen har imidlertid konstateret, at retningslinjen endnu ikke er blevet implementeret fyldestgørende. Det gælder bl.a. anvendelsen af risikovurderingsværktøjet Brøset Violence Checklist samt brugen og kontrollen af alarmer mv. Forvaltningen arbejder aktuelt på at forbedre dette, ligesom der er indført en ændret instruks vedr. politianmeldelser og observation af euforiserende stoffer samt styrket dialog med politiet.

I forhold til den sundhedsmæssige indsats gennemførte Styrelsen for Patientsikkerhed i juni 2017 et planlagt risikobaseret tilsyn på Lindegårdshusene. Styrelsen fandt på besøget fejl og mangler i den sundhedsfaglige indsats og har derfor påbudt botilbuddet, at det skal sikre en forsvarlig medicinbehandling samt udarbejde og implementere en særskilt dækkende og korrekt instruks for ændring af dosisdispenserede pakker. Socialforvaltningen arbejder derfor på at indføre en række sundhedsfaglige procedurer, retningslinjer og instrukser, og der er udarbejdet en handleplan til styrelsen, der beskriver, hvordan forvaltningen vil imødekomme påbuddet.

Socialforvaltningen har udarbejdet en samlet plan for, hvordan udfordringerne på Lindegårdshusene kan imødegås. Det er endvidere forvaltningens vurdering, at botilbuddet er i en positiv udvikling. Medarbejderne har stort fokus på omsorg og aktiviteter for beboerne, og Socialtilsynet har også anerkendt tilbuddets faglige udvikling.

Øvrige initiativer i handleplanen

En række øvrige initiativer i handleplanen har til formål at forbedre samarbejdet med Region Sjælland og Region Hovedstaden samt politiet og Kriminalforsorg. Endvidere indeholder handleplanen også initiativer, der omhandler lovgivningen og tiltag på nationalt niveau. Initiativerne i handleplanen har blandt andet resulteret i en nedgang i antallet af anmeldelser af vold og trusler på botilbuddene.

I forbindelse med handleplanen har Socialforvaltningen på baggrund af et påbud fra Socialtilsynet flyttet 29 borgere med størst risikoadfærd fra kommunens botilbud til købte pladser på private og regionale tilbud. Der var oprindeligt 35 beboere med særlig risikoadfærd, men tre har fået en dom til anbringelse, en er fraflyttet kommunen og to er forblevet i botilbuddet, da der ikke var grundlag

for en tvangsflytning. Der blev i Budget 2017 afsat ekstra midler til denne opgave.

Handleplanen har også resulteret i et øget samarbejde med Region Sjælland og Region Hovedstaden, Kriminalforsorgen og politiet samt udarbejdelsen af tværgående sikkerhedsprocedurer i forvaltningen og en politik for forebyggelse af vold og trusler mellem borgere.

Socialudvalget fik den 1. november 2017 en tredje og afsluttende status på handleplanen. Fremadrettet gives status på handleplanen i forbindelse med status på omstillingsplanen.

Specialiserede botilbudspladser

Mennesker med psykisk sygdom har i dag mere komplekse og sammensatte problemstillinger end tidligere. Det gør, at der er et stigende behov for flere specialiserede botilbud og indsatser til flere grupper af borgere med særlige komplekse problemstillinger, blandt andet borgere med sindslidelser og samtidigt misbrug samt udadreagerende adfærd, unge med komplekse problemstillinger og somatisk plejekrævende borgere med sindslidelser.

Udviklingen betyder, at Socialforvaltningen har stigende udfordringer med at matche borgere med komplekse udfordringer med forvaltningens eksisterende tilbud. Forvaltningen køber derfor flere pladser til et større antal borgerne i private og regionale tilbud. Disse pladser er betydeligt dyrere end de pladser, som forvaltningen selv driver pga. øgede midler til den specialiserede og mere intensive indsats.

Forvaltningen arbejder derfor på en samlet plan for specialiseringen af Socialforvaltningens nuværende tilbud, så de i højere grad passer til borgernes behov. Der er i budgetaftalen for 2018 afsat midler til at specialisere et tilbud til unge med sindslidelser og komplekse problemstillinger. Det forventes, at det nuværende ungetilbud "Borgervænget" på Hans Knudsens Plads 3 fra medio 2018 specialiseres. Desuden er der bevilget midler til undersøge, om etagen over "Borgervænget" kan anvendes og ombygges, så tilbuddet udvides med 16 pladser. Der er tale om en planlægningsbevilling til undersøgelsen og ikke midler til drift af en udvidelse af tilbuddet.

Sideløbende arbejdes der med at finde løsninger i forhold til de allerede besluttede moderniseringer og en række nybyggerier af botilbud. Forvaltningen forventer, at nogle af de nye tilbud kan blive til specialiserede botilbud til borgere med psykisk sygdom og komplekse problemstillinger, men en egentlig specialisering vil forudsætte ekstra midler til en mere intensiv og målrettet socialfaglig indsats.

Den samlede plan for specialiseringen skal endvidere justeres i forhold til de kommende særlige pladser på psykiatriske afdelinger til en særlig gruppe borgere med svære psykiske lidelser, et samtidigt misbrug og en udadreagerende adfærd. Folketinget vedtog i juni 2017, at regionerne på landsplan skal oprettes 150 særlige pladser. I Region Hovedstaden arbejdes der aktuelt på at etablere 47 særlige pladser.

Overholdelse af forsyningsforpligtigelsen

Socialforvaltningen har et særligt fokus på overholdelsen af forsyningsforpligtigelsen på botilbudsområdet.

Forvaltningen er forpligtet til at sørge for, at der er det nødvendige antal botilbudspladser efter servicelovens §§ 107 og 108 til rådighed for borgere, der opfylder betingelserne for at blive visiteret til sådanne tilbud. Forsyningsforpligtelsen indebærer således, at borgere, der er godkendt og visiteret til et botilbud, ikke må vente unødigt længe på tilbuddet.

Socialforvaltningen gennemførte i 2017 en analyse af ventetiderne på botilbud, som viste, at en række borgere venter for længe på en plads. Forvaltningen har derfor igangsat en række tiltag, der skal nedbringe ventetiden på botilbud. Dette gøres blandt andet ved at skabe en bedre udnyttelse af kapaciteten på de eksisterende botilbud. Derudover udvides og tilpasses den samlede kapacitet på området. I januar 2018 er der 51 borgere, der har ventet over 6 måneder på en plads på et botilbud. Der arbejdes forsat på at reducere ventelisten yderligere.

Udflytning fra Granvej til andre adresser

Som en del af Budget 2012 blev det besluttet at lukke det tidligere socialpsykiatriske botilbud Ringbo (nu Granvej 14), så beboerne kunne flytte ind i tre specialiserede og mere tidssvarende botilbud i København. Modellen for udflytningen fra Granvej 14 er siden blevet revideret, og Socialudvalget besluttede senest den 30. november 2016 en ny model. Udflytningen er nu påbegyndt, og status er:

Botilbuddet Robert Jakobsens Vej, der er et botilbud til 50 borgere med psykisk sygdom uden misbrugsadfærd, åbnede den 1. december 2017. Tilbuddet er dermed fraflyttet Granvej 14. Status er, at der i januar 2018 er flyttet 28 beboere ind i det nye byggeri. I forhold til de resterende pladser er der den udfordring, at de pladser er for dyre til en del af målgruppen. De resterende pladser vil derfor gradvist blive fyldt op blandt andet ved salg af pladser, som kommunens borgere på grund af husleje ikke kan bruge.

Botilbuddet på Glasvej er et botilbud med 35 pladser til borgere med psykisk sygdom og samtidigt somatisk plejebenhov. Det nye botilbud skulle have været klar til indflytning i 3. kvartal 2019, men boligselskabet Lejerbo har imidlertid oplyst forvaltningen, at der er

tilgået projektet fordyrende elementer, der indebærer, at såvel projekt som tidsplan skal revideres. Socialudvalget vil blive forelagt en særskilt indstilling om botilbuddet, når der foreligger en endelig afklaring.

Socialudvalget besluttede den 30. november 2016 at opgive at opføre et tredje og planlagt tilbud på Oliebladsgade. Årsagen var, at projektet ikke længere var økonomisk realiserbart. Derfor skal der findes en ny matrikel til et tilbud til beboere med psykisk sygdom og samtidigt omfattende misbrug. Botilbuddet forbliver på Granvej 14, indtil den nye placering er fundet.

Modernisering og renovering af botilbud og bofællesskaber

Som en del af omstillingsplanen skal en række af de socialpsykiatriske botilbud og bofællesskaber renoveres og moderniseres til en tidssvarende boligstandard, så de fysiske rammer på tilbuddene i højere grad understøtter borgernes recoveryproces.

Modernisering af Lindegårdshusene

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2016 blev det besluttet at gennemføre en omfattende modernisering af botilbuddet Lindegårdshusene, der ligger i Roskilde Kommune. Af de 180 pladser skal 110 nedlægges, mens de resterende 70 boliger moderniseres. Moderniseringen er endnu ikke påbegyndt.

Det moderniserede 70 pladser skulle i den oprindelige plan placeres på samme matrikel som Lindegårdshusene. Planen er imidlertid udfordret af usikkerheden omkring realisering af økonomien i planen i forhold til et salg af grunden. Forvaltningen vender tilbage til Socialudvalget om dette.

Det er samtidigt besluttet, at 36 af de 180 boliger på Lindegårdshusene skal etableres i et nyt tilbud. Forvaltningen arbejder fortsat på at finde en fysisk placering til dette tilbud. De resterende pladser skal overgå til fleksibel bostøtte.

Renovering af Thorupgården

I overførselssagen 2016 blev der afsat 132 mio. kr. til en helhedsrenovering af botilbuddet Thorupgården, herunder 15 mio. kr. til genhusning af beboerne i renoveringsperioden. Der er 112 pladser på botilbuddet.

Forberedelserne til renoveringen indledt og aktuelt arbejdes der sammen med Økonomiforvaltningen på at finde bolig, hvor beboerne kan genhuses i renoveringsperioden. Helhedsrenoveringen forventes at være færdig i 2021.

Modernisering af Stubberupgård

Botilbuddet Stubberupgård er beliggende i Køge Kommune. I budgetaftalen for 2018 er der givet en anlægsbevilling på 105 mio. kr. til modernisering, renovering og nybyggeri af de 44 boliger på Stubberupgård, hvor ingen af boligerne lever op til standarden for længerevarende botilbud.

Arbejdet med at forberede moderniseringen er påbegyndt, og det forventes, at moderniseringen er færdig i 2021. Anlægsøkonomien indeholder 5,5 mio. kr. til genhusning af beboerne i byggeperioden, som vil ske i pavilloner på tilbuddets matrikel.

Omplacering af Rønnebo

Borgerrepræsentationen vedtog i 2015 en byudviklingsstrategi for området Tingbjerg-Husum, hvor det socialpsykiatriske botilbud Rønnebo er placeret. I den forbindelse er det besluttet, at botilbuddet Rønnebo skal omplaceres og flytte fra Bystævneparken, hvor det ligger i dag, til Ryparken. Det forventes, at tilbuddet skal etableres i en nyetableret bygning. Botilbuddet har 61 boliger.

Der er afsat i alt 47,8 mio. kr. til omlokalisering til Ryparken 75 og 81 til planlægning, reservationsleje samt tilbagekøb af ejendommen Ryparken 81. Planlægningsbevillingen er p.t. er ved at blive udmøntet for at opnå en anlægsbevilling i budgetaftalen for 2019.

Modernisering af bofællesskaber

Udover botilbud har Socialforvaltningen en række bofællesskaber og opgangsfællesskaber til borgere med sindslidelser. Her er støtteniveauet til beboerne mindre end i traditionelle botilbud efter servicelovens § 107 og 108.

En del af bofællesskaberne er utidssvarende og skal derfor erstattes af nye bofællesskaber, der er under etablering. Desuden er det vanskeligt at finde borgere i målgruppen til disse tilbud, da mange borgere, der venter på et tilbud, har et større behov for støtte pga. deres komplekse problemstillinger. Forvaltningen undersøger derfor, om der er behov for at reducere antallet af bofællesskaber og/eller omlægge pladserne og øge støtteniveauet, så det matcher borgernes behov for støtte.

Reduceret anlægsmåltal for i 2018

I forbindelse med de årlige forhandlinger om kommunernes samlede økonomi har Københavns Kommune forpligtiget sig til at reducere det samlede anlægsniveau i 2018 fra 3,36 mia. kr. til 2,90 mia. kr. Økonomiudvalget har den 5. december 2017 godkendt anlægsmåltal for alle forvaltningerne, og for Socialforvaltningen betyder det en risiko for, at nogle byggeprojekter må udskydes til 2019. Socialudvalget vil i foråret blive forelagt en sag om forvaltningens anlægsramme.